සිබවළඳ හා සිබවළඳ විනිසෙහි එන භික්ෂු විනය ශික්ෂා පද පිළිබඳ විචාර පූර්වක අධායනයක්

පදියතලාවේ අමරවංශ හිමි ^{1}

සිබවළඳ හා සිබවළද විනිස අනුරාධපුර යුගයට අයත් ඉපැරණි සිංහල ගදා ගුන්ථයකි. භික්ෂුන්ගේ විනය ශික්ෂාපද මෙහි දක්වයි. සිබවළඳ හා සිබවළඳ විනිස නමින් කොටස් දෙකක් වෙයි. දෙකොටසින් කරනුයේ කාර්යයන් දෙකකි. සිබවළඳ විනය පිටකයෙහි ආ විනය ශික්ෂාපද සැකෙවින් දක්වයි. සිබවළඳ විනිස සිබවළඳෙහි ආ ශික්ෂාපද වැඩිදුරටත් විස්තර කරයි. කොටස් දෙකක් වුවද මෙය එක් පොතකි. ඒ බව ''අටුවා පාඨ උදෙස් බලා මුල් සිබ හා සිබවළඳ හා සිබවළඳ විනිස මවිසින් කරන ලද්දේයි'' යන පාඨයෙන් දක්වයි.

මෙය සමස්ත විතය පිටකය අළලා ලියැවුණක් වුවද කරුණු සැකෙවින් දක්වයි. සිබවළඳ " තුන් ලොවට උතුම් රුවන්තියා කාවිසි මුනි තුන් දොරින් සකසා වැඳ උපසපුව ලද පැවිජ්ජා පටන් හික්මියැ යුතු සිරිත් විරිත් සිබ සැබෙවින් කියනෙම්' යන්නෙන් අරඹයි. සිබවළඳ විනිස " තුන් ලොවට උතුම් රුවන්තියා වැඳ උපසපුව ලද පැවිජ්ජා පටන් හික්මෙනුව වස් කළ සිබ වළඳ විනිස සැකෙවින් කියනෙමි' ලෙස දක්වයි.

විතයෙහි ආ ශික්ෂා පද දක්වීම මෙහි විෂයය වුවත් විතයෙහි සියලුම ශික්ෂාවන් මෙහි තොදක්වයි. ශික්ෂා පද එකසිය පණහකට වැඩි ගණනක් මෙහි ඇතුළත් වෙයි. සංසාධිසේස දහතුනක් ඇතත් හතක් පමණක් ඉදිරිපත් කරයි. හයක් අතහැර දමයි. අනියත දෙකම නොදක්වයි. නිස්සග්ගිය තිහෙන් දහතුනක් පමණක් ගනියි. දා හතක්ම අත්හරියි. පාචිත්තිය අනූ දෙකින් ගෙන ඇත්තේ හතළිස් එකක් පමණී. පනස් එකක්ම නොගනියි. ශික්ෂාපද සැකෙවින් දක්වන බැවින් උපසපන් භික්ෂුන්ට ඇවැසි ශික්ෂා පද පමණක් දක්වීමට පෙළබුණු බැවින් සෙසු ශික්ෂා පද ඉවත් කළා විය හැකි ය. ගුන්ථයෙහි එන ශික්ෂාපද වලින් සිවු පරිජි, සත් සඟ වෙසෙස්, තුදුස් නිසැඟි, එක් සාලිස් පචිති, පකිණණක වාරිතු ලෙස ද, ඇඳුරුවත්, තෙරවත්, පොහෝ පවුරුණු විධි චාරිතු ලෙස ද ගුන්ථයට ඇතුළත් කරයි.

සිබවළඳ හා සිබවළඳ විතිසෙහි එන ඉහත ශික්ෂා පද විනය පිටකය හා තුලනාත්මකව අධායනය කිරීම මෙම පර්යේෂණයෙන් සිදු කෙරේ.

පුමුඛ පද : සිඛවළඳ, සිඛවළඳ විනිස, සැඛෙවින්, උපසපන්, පරිජි, සඟ වෙසෙස්, නිසැඟි, පචිති, පකිණ්ණක

¹ පූර්ව උපාධි අපේකෂක සිව්වන වසර, ශීු ජයවර්ධනපුර විශ්වවිදහාලය mahelepola@yahoo.com